

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (20.1-31)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija), vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. spalio 17 d. pavedimą Nr. LV-273 „Dėl onkologiniams ligoniams atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų keliamų klausimų“ suteikti teisę asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis, įsigyti važiavimo bilietą su 80 procentų nuolaida ir įvertinusi Lietuvos neįgalųjų draugijos, vienijančios didžiausią fizinę negalią turinčius asmenis, prašymą didinti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos (toliau – kompensacija) dydį, teikia svarstyti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas siekiant:

1. suteikti galimybę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 procentų nuolaida *asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis*;

2. didinti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją asmenims, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir kurie turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį, *iki 64 (iki 2 496 Eur) bazinių socialinių išmokų dydžio (toliau – BSI)* pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus;

3. didinti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją šeimoms (artimieji giminaičiai, tėviai, vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), globėjai (rūpintojai), neįregistravę santuokos ir bendrą ūkį tvarkantys asmenys), auginančioms neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam iki 2005 m. birželio 30 d. buvo pripažinta visiška negalia (toliau – neįgalus vaikas), jei bent vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį, *iki 64 (iki 2 496 Eur) BSI dydžio* pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus;

4. išspręsti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 straipsnio 3 dalies nuostatų praktinio įgyvendinimo problemas, susijusias su kompensacijos skyrimu ir mokėjimu šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką.

I. Sprendžiamos problemos	1. Lietuvoje kasmet diagnozuojama apie 18 tūkst. onkologinių susirgimų. Asmenys, sergantys onkologinėmis ligomis, gydymo laikotarpiu ir jam pasibaigus dažnai susiduria su finansinėmis, emocinėmis, psichologinėmis problemomis. Kol neįgyja neįgaliojo statuso, tokie asmenys negali pasinaudoti transporto lengvatomis, įsigydami važiavimo bilietus su nuolaidomis pagal Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio nuostatas. Naujas teisinis reguliavimas sudarytų palankesnes
---------------------------	--

	<p>sąlygas vykti gydytis į Lietuvos didžiuosiuose miestuose esančias asmens sveikatos priežiūros įstaigas, ypač antrinio ir tretinio lygmens asmens sveikatos priežiūros įstaigas, kai dėl fizinės būklės jie nėra pajėgūs į šias gydymo įstaigas vykti automobiliu ir turi naudotis tarpmiestiniu transportu, įskaitant keleivinius traukinius.</p> <p>2. Tiek asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, tiek šeimos, auginančios neįgalų vaiką, turinčios teisę gauti minėtą kompensaciją, ne kartą pažymėjo, kad šiuo metu skiriama ir mokama kompensacija <i>iki 32 (iki 1 248 Eur) BSI dydžio</i> pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jau daug metų nebuvo didinama ir kad jie patiria daug didesnes išlaidas (geresnės techninės specifikacijos lengvojo automobilio įsigijimo, techninio pritaikymo, remonto, pirkimo užsienio valstybėje dokumentų vertimo į lietuvių kalbą, lengvojo automobilio vertinimo paslaugos, privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo išlaidos), nei skiriama ir mokama kompensacija. Kompensacija yra finansinė parama mobilumui ir savarankiškumui skatinti, tačiau ji šiuo metu per maža, todėl šios kompensacijos gavėjai priversti pirkti senesnius nei 10 metų lengvuosius automobilius. Siekiant įgyvendinti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas, būtina didinti finansinę paramą asmens mobilumui ir savarankiškumui skatinti.</p> <p>3. Pagal esamą teisinį reguliavimą (Įstatymo 7 straipsnio 3 dalis), šeimos, auginančios neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką (įvaikį, globotinį, rūpintinį) iki 18 metų, kuriam iki 2005 m. birželio 30 d. buvo pripažinta visiška negalia, jei bent vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį, teisę gauti kompensaciją turi tik tuo atveju, kai neįgaliam vaikui, kuriam sukako 18 metų, <i>nepertraukiamai yra nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis</i>. Pasitaiko atvejų, kai neįgaliam vaikui <i>po 18 metų sukakties dienos nepertraukiamai visą laiką buvo nustatyta visiška negalia</i>, o pasikeitus teisiniam reglamentavimui nustatomas <i>specialusis nuolatinės slaugos poreikis</i>. Pagal Įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytą teisinį reguliavimą, tokio neįgalaus vaiko šeimai negalima skirti kompensacijos, nors jo sveikatos būklė atitinka specialiojo nuolatinės slaugos poreikio nustatymo kriterijus.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Pakeisti Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir nustatyti, kad teisę įsigyti vienartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 procentų nuolaida turi į Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą sąrašą įrašytomis ligomis sergantys asmenys, kuriems gydyti nuolat reikalinga hemodializė, taip pat <i>asmenys, sergantys onkologinėmis ligomis</i>.</p> <p>2. Pakeisti Įstatymo 7 straipsnio 1 dalį ir nustatyti, kad asmenys turi teisę vieną kartą per 6 metus gauti <i>iki 64 BSI (iki 2 496 Eur) dydžio kompensaciją</i> pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus.</p> <p>3. Pakeisti Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir nustatyti, kad šeimos, auginančios neįgalų vaiką, vieną kartą per 6 metus turi teisę gauti <i>iki 64 BSI (iki 2 496 Eur) dydžio kompensaciją</i> pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei bent vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu</p>

	<p>patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.</p> <p>4. Išspręsti Įstatymo nuostatų praktinio įgyvendinimo problemas, susijusias su kompensacijos skyrimu ir mokėjimu šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką, – pakeisti Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį ir joje aiškiai įvardyti sąlygas, kurioms esant šeima, auginanti neįgalų vaiką, turi teisę vieną kartą per 6 metus gauti <i>iki 64 BSI dydžio kompensaciją</i> pagal faktines išlaidas pagrindžiančius dokumentus, jei bent vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimu patvirtintą teisę vairuoti lengvąjį automobilį.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>1. Dėl Įstatymo projekto 1 straipsniu siūlomų pakeitimų.</p> <p>Manytina, kad šalyje yra apie 20 tūkst. asmenų, sergančių onkologinėmis ligomis, kuriems nustatytas neįgalumas, apie 40 tūkst. asmenų, sergančių onkologinėmis ligomis, taikomas aktyvus gydymas arba ligos stebėseną. Kol šie asmenys, sergantys onkologinėmis ligomis, neįgyja neįgaliojo statuso, jiems būtų suteikta teisė įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 procentų nuolaida. Papildomai reikalinga suma per metus – apie 3 895 040 Eur.</p> <p>Atsižvelgus į tai, darytina išvada, kad tikslinga svarstyti galimybę savivaldybėms skirti daugiau lėšų, atitinkamai padidinus savivaldybių biudžetams skiriamą GPM dalį.</p> <p>2. Dėl Įstatymo projekto 2 straipsniu siūlomų pakeitimų.</p> <p>Priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus, manytina, kad 2021 m. kompensaciją gautų 650 gavėjų ir jos dydis siektų iki 64 BSI (iki 2 496 Eur, BSI = 39 Eur). Padidinus kompensacijos dydį, per metus papildomai reikėtų 811 200 Eur iš valstybės biudžeto lėšų. Prognozuojama, kad kiekvienais metais kompensaciją gaus apie 650 asmenų, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, ir šeimų, auginančių neįgalų vaiką.</p> <p>Įstatymo projektui (1 ir 2 punktai) įgyvendinti metams papildomai reikalinga suma – apie 4 706 240 Eur.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>1. Bus sudaryta galimybė įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 procentų nuolaida asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis, taigi sudaromos sąlygos gerinti šių asmenų gyvenimo kokybę ir tenkinti būtinuosius poreikius.</p> <p>2. Padidinus kompensacijos dydį, bus sudarytos palankesnės sąlygos asmenims, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, ir šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką, įsigyti geresnės techninės specifikacijos lengvąjį automobilį (kompensuojamos patirtos geresnės techninės specifikacijos lengvojo automobilio įsigijimo, techninio pritaikymo, remonto ir kt. išlaidos). Taip bus sudaromos palankesnės sąlygos asmens, mobilumui ir savarankiškumui skatinti.</p> <p>3. Šeimos, auginančios neįgalų vaiką, kuriam po 18 metų sukakties dienos nepertraukiamai visą laiką buvo nustatyta visiška negalia, o pasikeitus teisiniam reglamentavimui nustatomas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, turės teisę gauti kompensaciją – taip bus užtikrinamas teisės į šią kompensaciją tęstinumas vaikui sukakus 18 metų ir sudaromos sąlygos</p>

	asmens ir jo šeimos narių mobilumui ir savarankiškumui skatinti.
--	--

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS), kur suinteresuotos institucijos ir visuomenė galėjo pateikti pastabas ir pasiūlymus.

Sveikatos apsaugos ministerija, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija Įstatymo projektui pritarė be pastabų. Lietuvos neįgaliųjų draugija pasiūlė praplėsti kompensacijos gavėjų ratą, tačiau dėl ribotų valstybės biudžeto finansinių galimybių to padaryti šiuo metu nėra galimybių. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateikė pastabas, kurios darbo tvarka (el. paštu) buvo suderintos. Susisiekimo ministerija pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturėjo, tačiau pažymėjo, kad būtina įvertinti tai, kokį dokumentą pateikęs asmuo įgis teisę į Įstatymo projekte numatomą lengvatą (Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 4 dalyje siūloma nustatyti, kad toks dokumentas gali būti POLA kortelė). Lietuvos savivaldybių asociacija informavo, kad savivaldybės iš esmės pritaria, kad asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis, būtų suteikiama transporto lengvata, o savivaldybėms daugiau lėšų galėtų būti skiriama atitinkamai padidinus savivaldybių biudžetams skiriamą GPM dalį. Ministerija tam pritaria. Finansų ministerija atkreipė dėmesį į tai, kad, nustačius transporto lengvatas vienai sergančiųjų grupei, galimai būtų pažeistas lygiateisiškumo principas kitų sergančiųjų atžvilgiu. Ministerijos nuomonė ir argumentai šiuo klausimu pateikiami Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 1 dalyje, kurioje, be kita ko, pateikiamos priežastys, kodėl onkologinėmis ligomis sergantiesiems siūloma nustatyti transporto lengvatas. Finansų ministerija taip pat siūlo svarstyti kitus naujesnių automobilių įsigijimo būdus, pavyzdžiui, mokėti didesnę kompensaciją, bet rečiau negu vieną kartą per 6 metus, tačiau, Ministerijos nuomone, svarstant šią galimybę, nebūtų pasiekta nauda neįgaliųjų bendruomenei. Finansų ministerija taip pat mano, kad klausimas dėl Įstatymo projekto įgyvendinimo galėtų būti svarstomas tik kartu su kitais 2021–2023 metais numatomais priimti įsipareigojimais. Ministerija, atsižvelgdama į Įstatymo projekte nurodytą sprendžiamų problemų aktualumą ir siekiamą naudą visuomenei (Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 1 ir 4 dalys), prašo ieškoti finansinių galimybių įgyvendinti Įstatymo projektu siekiamą tikslą. Teisingumo ministerija pateikė pastabas, į kurias buvo atsižvelgta.

Konkrečios Įstatymo projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymo projektu teikiamame Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos skyriaus vedėja Daiva Zabarauskienė, tel. 8 706 68 129, el. p. daiva.zabarauskiene@socmin.lt, Tikslinės pagalbos skyriaus vyriausioji specialistė Rita Zilnienė, tel. 8 706 64 221, el. p. rita.zilniene@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
4. Aiškinamasis raštas dėl Įstatymo projekto, 9 lapai.
5. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Rita Zilnienė, tel. 8 706 64 221, el. p. rita.zilniene@socmin.lt

